

Oponent:
Prof. Dr. Patrice POGNAN

Posudek o doktorské disertační práci
paní Mgr. Magdy ŠEVČÍKOVÉ

Funkce kondicionálu z hlediska významové roviny

Magda ŠEVČÍKOVÁ

Paní Mgr. Magda ŠEVČÍKOVÁ podává doktorskou práci pod názvem "Funkce kondicionálu z hlediska významové roviny". Poměrně hustý text má zhruba 200 stran rozdělených do sedmi kapitol, z nichž jsou nejdůležitější kapitoly 5 až 7. Tyto tři kapitoly jsou těžištěm doktorské práce a představují osobní přínos kandidátky k vybranému tématu.

Na základě bohaté literatury, kde jsou práce Dokulila o třídění modálních prostředků důležitým vodítkem, Magda Ševčíková popisuje pojetí modalit v české jazykovědě (kap. 2), přistupuje potom ke zpracování modalit ve funkčním generativním popisu (kap. 3) a k popisu modalit ve vlastní práci (kap. 4).

Práce Mgr. Magdy Ševčíkové vyniká osobním a velice správným postojem k modalitě: vychází z „komplexní a poměrně detailní koncepce Mluvnice češtiny“, na základě které čerpá vhodný materiál pro další rozbor ze dvou obrovských textových korpusů (PDT 2.0 – 830 000 slov a SYN2005 – 100 miliónů slov).

Hlavní zásluhou doktorské práce M. Ševčíkové je její přesný postup od formy k funkci, což by ostatně mělo být postupem všech prací v oboru automatizace jazyka. Potřebovali bychom mnohem víc takových velmi důležitých lingvistických prací, hlavně pro automatickou analýzu češtiny od úrovně grafému až k vyjádření semantiky.

Přitom ukazuje na čtyři typy modalit: na modalitu skutečností, voluntativní, jistotní a postojovou.

V páté kapitole prokazuje na vybraných typech konstrukcí, že je kondicionál relevantní prostředek vyjadřování hypotetičnosti. Šestá kapitola je věnována sekundární funkci kondicionálu týkající se komunikační funkce výpovědi.

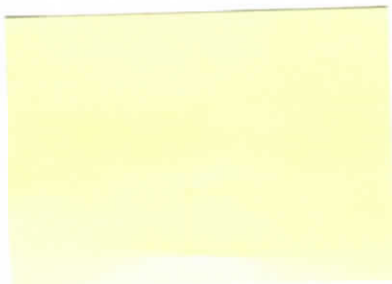
Doktorská práce vrcholí v sedmé kapitole, kde M. Ševčíková ukazuje např. jak aplikovat gramatémy skutečností modalit na konstrukci typů probíraných v páté kapitole.

Doktorská práce M. Ševčíkové je dobře strukturovaný celek, který je vysoce zajímavý a představuje velmi správný postoj k otázce kondicionálu. Přináší hodně poznatků vhodných pro automatizaci češtiny.

Ale kdybych byl býval vybral tento velmi zajímavý směr zkoumání od formy k funkci, tak bych býval šel ještě dál: podal bych tabulku obsahující všechny dopodrobna popsané korespondence mezi formami a funkcemi. Taková tabulka by se měla stát podkladem pro automatické vygenerování gramatémů.

Při obhajobě bych se rád vrátil k některým bodům pro podrobnější diskusi.

Doporučuji neprodlenou obhajobu.

V Paříži, dne 28. května 2009